

Jezeřany-Maršovice (k. ú. Jezeřany, okr. Znojmo) „Nová hora“; Jezeřany IV.

Szeletien. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos, 1 ks dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84: 49.0248672N, 16.4060044E

V letech 2016–2021 vyzdvihl autor zprávy na známé paleolitické lokalitě Jezeřany IV okolo 50 kusů paleolitické štípané industrie. Mezi novými nálezy výrazně převažoval výrobní odpad, nalezeno bylo ale i několik jader, z nichž jedno čepelkové a slaběji patinované by mohlo být i mladší intruzí. Jediným nalezeným nástrojem byl listovitý hrot z místního rohovce (obr. 12). Lokality je za desítky let sběrů zejména M. Olivy, K. Valocha, A. Otty a dalších již prakticky vyčerpaná (Oliva 2008).

Lokalitu objevil V. Effenberger koncem 50. let, Z. Nerudová (2008) z ní uvádí podchycených 764 ks štípané industrie. Na vedlejším malém poli severozápadně od paleolitické lokality se nachází hojná nepatinovaná štípaná industrie, pocházející nejspíše ze spirituálně-těžebních a štípačských aktivit v mladších obdobích pravěku.

Literatura

Nerudová, Z. 2008: Sídlní strategie v oblasti Krumlovského lesa ve starší době kamenné. *Památky archeologické* XCIX, 5–34. Dostupné také z: <https://lurl.cz/Jut7N>.

Oliva, M. 2008: Paleolitické osídlení litické exploatační oblasti Krumlovský les. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* XCIII(3), 3–38.

Obr. 12. Jezeřany. Listovitý hrot. Foto P. Šmacha.

Fig. 12. Jezeřany. A leaf point. Photo by P. Šmacha.

Summary

A leaf point (together with ca 50 other artefacts) was discovered at the Jezeřany IV site (Znojmo District) in ‘Nová hora’ field (Fig. 12).

Petr Šmacha

Karolín (k. ú. Karolín u Sulimova, okr. Kroměříž) Karolín I.

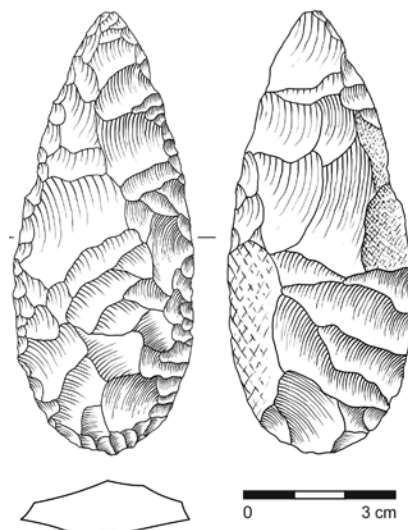
Paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: S-JTSK: -538000, -1162500

Na plošině okolo kóty 317,5 severně od obce se nachází rozlehlá stanice pozdního aurignacienu či epiaurignacienu s mnoha polyedrickými rydly (Oliva 1987). Kromě toho se tu objevují bifaciálně plošně retušované nástroje staršího charakteru (Oliva 1981; 2006; Valoch 2004). K těm posledním patří naprosto souměrný listovitý hrot plankonvexního průřezu s oblou bází (obr. 13). Tento dokonalý a perfektně dochovaný artefakt byl vyrobený z jemnější variety rohovce typu Troubky-Zdislavice a nese jen nepatrné stopy patiny a ohlazu; je součástí rozsáhlých sběrů, uskutečněných J. Vokáčem z Kroměříže-Vázan (další nezpracované materiály z lokality jsou u R. Vrbíčka ze Soběsuk). Jeví jen nepatrné stopy patiny a ohlazu.

Dalším přírůstkem starobylého rázu (obr. 14), nalezeným spolupracovníkem Moravského zemského muzea P. Špalkem, je báze artefaktu, vyštípaného s největší pravděpodobností z radiolaritu typu Szentgál od Balatonského jezera (determinoval A. Přichystal). Právě pro ten je typická světle hnědá barva („bílá káva“) s ještě světlejší kůrou s méně silicifikovanými partiemi, které zaujímají pravou třetinu artefaktu. Od distálního lomu a výstěpu na pravé hraně nesměruje do plochy žádný negativ, takže výrobek nebyl reutilizován, i když lom mohl být starý. Z lomu je totiž patrné, že bifaciální artefakt (hrubší listovitý hrot či spíše listovitý klínek) mohl být přeražen záměrně. Plošná retuš vychází pouze od levé strany a od báze, u lomu jsou však i konce negativů, směřujících shora a ztenčujících nástroj více než ty laterální. Předmět plankonvexního průřezu není patinován a je jen velmi slabě ohlazen.

V obou složkách, epiaurignacienské i bifaciální, převládají radiolarity. Pouze na starobylé složce se však objevují stopy ohlazu a někdy i patiny, jako na plochém pěstním klínu z šedozeleného radiolaritu, jehož plošší ventrální strana je zřetelně ohlazená a patinovaná do žlutavých tónů (Oliva 1981). V mladší složce radiolaritů, vykazující výrazně dílenský ráz, doposud také nebyly zaznamenány vzorky z Maďarska.

Obr. 13. Karolín. Listovitý hrot. Kresba T. Janků.

Fig. 13. Karolín. A leaf point. Drawing by T. Janků.